

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
Agencija za odgoj i obrazovanje
Hrvatsko društvo klasičnih filologa

ZAPORKA NATJECATELJA:

--	--	--	--	--	--

DRŽAVNO NATJECANJE IZ LATINSKOG I GRČKOG JEZIKA

u kategoriji
LATINSKI JEZIK
za
OPĆE GIMNAZIJE

Ostvareni i maksimalni broj bodova:

I. Prijevod:

	30
--	-----------

II. Gramatika:

	10
--	-----------

III. Civilizacija:

	10
--	-----------

Ukupni broj bodova:

	50	%
--	-----------	----------

Članovi državnog povjerenstva:

1. _____
2. _____
3. _____

Prva gimnazija Varaždin, Varaždin

11. travnja 2013.

I. PRIJEVOD

Prevedi tekst uz pomoć rječnika i komentara.

Aulus Gellius, Noctes Atticae, IV, 5

Statua Romae in comitio posita Horatii Coclitis, fortissimi viri, de caelo tacta est¹. Ob id fulgur piaculandum² aruspices³ ex Etruria acciti inimico atque hostili⁴ in populum Romanum animo⁴ instituerant⁵ eam rem contrariis religionibus⁶ procurare atque illam statuam suaserunt in inferiorem locum perperam transponi, quem sol numquam illustraret⁷. Quod cum⁸ ita fieri persuasissent⁹, delati ad populum proditique sunt et, cum⁸ de perfidia confessi essent⁹, necati sunt, constititque¹⁰ eam statuam in locum editum subducendam¹¹. Tum versus hic scite factus cantatusque esse a pueris urbe tota fertur¹²: *Malum consilium consultori pessimum est*. Ea historia de aruspibus ac de versu isto senario scripta est in *Annalibus maximis*, libro undecimo, et in Verri Flacci libro primo *Rerum memoria dignarum*.

KOMENTAR:

¹ **tacta** (sc. fulmine) **est** – vidi gl. tango

² Poredaj: **ob piaculandum id fulgur; piaculare** – okajati žrtvom pomirnicom

³ **aruspices** = haruspices

⁴ **inimico atque hostili animo** – abl. uzroka, prevedi: zbog...; **animus** – osjećaj

⁵ **instituire** – odlučiti

⁶ **religiones** – obredi

⁷ **illustraret** – prevedi indikativom

⁸ **quod cum** = cum id (relativno povezivanje); **cum** – cum historicum, prevedi vrem. rečenicom

⁹ **persuasissent... confessi essent** – prevedi indikativima

¹⁰ **constitit** – od bezl. gl. constat (jasno je, očigledno je)

¹¹ **subducendam** – sc. esse

¹² Poredaj: **Fertur hic versus tum scite factus cantatusque esse a pueris urbe tota; scite** – prilog!

PRIJEVOD:

	max 30
--	---------------

II. GRAMATIKA

1. Napiši tražene oblike navedenih glagola.

a) suaserunt	2. l. sg. ind. impf. akt.	_____
b) illustraret	2. l. pl. fut. II akt.	_____
c) factus est	2. l. sg. imper. I	_____

	max 3
--	-------

2. Napiši adhortativni konjunktiv glagola *tangere*. _____

	max 1
--	-------

3. Pridjeve u navedenim rečenicama zamijeni pridjevima suprotna značenja u istom rodu, broju i padežu. (npr. canis niger – canis albus)

a) Malum consilium consultori pessimum est.	_____
b) Ea historia scripta est in Annalibus maximis.	_____

	max 2
--	-------

4. Napiši tražene oblike navedenih sintagmi.

a) urbe tota	gen. sg.	_____
b) id fulgur	suprotan broj	_____

	max 2
--	-------

5. Navedi nazive konstrukcija koje se nalaze u navedenim rečenicama i navedi njihove dijelove.

a) Aruspices illam statuam suaserunt in inferiorem locum perperam transponi.

Naziv konstrukcije: _____

Dijelovi konstrukcije: _____

b) Tum versus hic scite factus cantatusque esse a pueris urbe tota fertur.

Naziv konstrukcije: _____

Dijelovi konstrukcije: _____

	max 2
--	-------

	max 10
--	---------------

III. CIVILIZACIJA

1. Dopuni rečenice.

- a) Četvrti rimski kralj Anko Marcije podrijetlom je bio Sabinjanin, a posljednja su tri rimska kralja podrijetlom bili _____ .
- b) Rimski mladić koji je na mostu preko Tibera branio Rim od napada višestruko brojnije vojske kralja Porzene zvao se _____ .
- c) »Još je tri stotine mladića spremno učiniti isto što i ja!« kazao je nakon neuspjela atentata na neprijateljskog kralja rimski junak _____ .

	max 3
--	-------

2. Navedi grčke i rimske inačice imena mitoloških likova na donjim slikama.

a)

b)

c)

d)

	max 7
--	-------

	max 10
--	--------

RJEŠENJA

I. PRIJEVOD

Statua Horatii Coclitis, fortissimi viri,	Kip Horacija Kola, vrlo hrabra čovjeka,	1
Romae in comitio posita,	postavljen u Rimu na komiciju,	1
de caelo tacta est.	s neba je ošnut munjom.	1
Ob id fulgur piaculandum	Da bi se ta munja okajala žrtvom pomirnicom,	1
aruspices ex Etruria acciti	haruspici pozvani iz Etrurije	1
inimico atque hostili animo	zbog neprijateljskog i zlobnog osjećaja	1
in populum Romanum	prema rimskom narodu	1
instituerant	bijahu odlučili	1
eam rem contrariis religionibus procurare	tu stvar obaviti suprotnim (pogubnim) obredima	1
atque suaserunt	i savjetovali su	1
illam statuam perperam transponi	da se taj kip pogrešno premjesti	1
in inferiorem locum,	na niže mjesto,	1
quem sol numquam illustraret.	koje sunce nikad ne obasjava (nije obasjavalo).	1
Cum persuasissent	Kad su [ih] nagovorili	1
quod (=id) ita fieri,	da to tako bude,	1
delati ad populum proditique sunt	dovedeni su pred narod i izdani	1
et necati sunt	te su ubijeni	1
cum de perfidia confessi essent,	kad su priznali podluklost (o podluklosti),	1
constititque	i postalo je jasno	1
eam statuam in locum editum	da taj kip na uzvišeno mjesto	1
subducendam.	treba odnijeti.	1
Fertur	Priča se	1
tum versus hic scite factus	da je tada ovaj stih vješto (domišljato) sastavljen	1
cantatusque esse	i da su ga pjevali	1
a pueris urbe tota:	dječaci po čitavu gradu:	1
<i>Malum consilium consultori pessimum est.</i>	<i>Loš savjet najgori je savjetniku (za savjetnika).</i>	1
Ea historia de aruspibus ac de versu isto senario	Ova pripovijest o haruspicima i o tom stihu od šest stopa	1
scripta est	zapisana je	1
in <i>Annalibus maximis</i> , libro undecimo,	u <i>Velikim ljetopisima</i> , u jedanaestoj knjizi,	1
et in Verri Flacci libro primo <i>Rerum memoria dignarum</i> .	i u prvoj knjizi <i>Spomena vrijednih stvari</i> Verija Flaka.	1

Prijevod: 30

II. GRAMATIKA

1.	a) suadebas; b) illustraveritis; c) fac	3
2.	tangamus	1
3.	a) bonum, optimum; minimis	2
4.	a) urbis totius; b) ea fulgura	2
5.	a) ACI, [suaserunt] illam statuam, transponi; b) NCI, [fertur] versus hic, factus cantatusque esse	2

Gramatika: 10

III. CIVILIZACIJA

1.	a) Etruščani; b) Horacije Koklo; c) Mucije Scevola	3
2.	a) Hefest, Vulkan; b) Artemida, Dijana; c) Hestija, Vesta; d) Europa	7

Civilizacija: 10

Ukupno: 50